

La prova del nou

Bloc Nacionalista Valencià i Esquerra Republicana del País Valencià es presentaran coalitzats per primera vegada a la història.

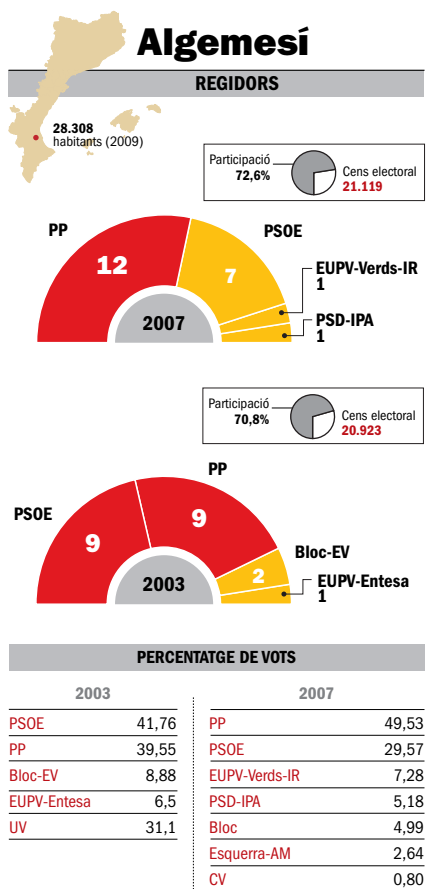
El banc de proves són les eleccions municipals d'Algemesí, que els uns i els altres seguiran amb molta atenció. Podria ser la guspira que encenguera foc nou i obrira camí, per fi, a una Nafarroa Bai valenciana.

Fer pinya per un objectiu compartit és una cosa que a Algemesí (Ribera Alta) practiquen de fa temps. Bressol de la muixeranga, l'esperit solidari i de superació s'ha encomanat ara a la política municipal: és la primera volta en què el Bloc Nacionalista Valencià i ERPV uneixen esforços i es presenten coalitzats a unes eleccions. O –cosa que ve a ser igual– la primera vegada en què les branques valencianes de CiU i ERC es fonen en una de sola.

L'empelt ha estat possible per la mediació de persones independents que van quedar molt decebudes després dels comicis del 2007, quan el Partit Popular va assolir el govern local, una fita històrica que a molts els va costar de pair. Per bé que els conservadors ja feia anys que manaven amb comoditat a les veïnes Alzira i Carcaixent, Algemesí –amb vora 30.000 habitants– encara semblava un bastió infranquejable per al partit de la gavina. Fins aquell any.

És aleshores que gent activa de l'associacionisme es posa en contacte amb els referents casolans d'Esquerra Unida (EUPV), Bloc i Esquerra Republicana. El 2003, el Bloc va aconseguir 1.300 vots (8,88%) i dos regidors, mentre que la coalició preelectoral EUPV-ERPV en va rebre 952 (6,5%), amb un regidor. Quatre anys més tard, separatament, la collita va ser força més magra, per bé que tan sols van sumar un vot menys que el 2003: 2.501, per compte de 2.502. EUPV va enlairar-se fins a 1.099 vots (7,28%, un regidor), mentre que el Bloc

(753 vots, 4,99%) i ERPV (399 vots, 2,64%) quedaven fora del mapa municipal. 1.152 vots a la paperera, vaja.

EUPV-VERDS-IR: Esquerra Unida-Els Verds-Izquierda Republicana
 PSD-IPA: Partit Socialdemòcrata / Iniciativa per Algemesí
 Candidatura Independent
 Esquerra-AM: Esquerra Republicana del País Valencià-Acord Municipal
 CV: Coalició Valenciana

Josep Bermúdez, un dels qui més s'han mogut perquè això no torne a passar, trobava incompreensible que els uns i els altres s'anul·laren recíprocament. “Tenen moltes coses en comú, com també Esquerra Unida, i vam suggerir-los de presentar-se sota una única llista, constituïda com a partit per qüestions legals, però que en realitat és una plataforma”, diu. El seu nom, Més Algemesí, aixopluga avui Bloc i ERPV, que “de bon començament ja van mostrar receptivitat i una gran generositat, en renunciar a encapçalar la candidatura unitària”. EUPV, en canvi, s'ha estimat més de restar-ne al marge, potser perquè les coses es veuen d'una altra manera quan hom és dins la sala de plens. Van posar-los sobre la taula uns documents programàtics bàsics i fins i tot els van oferir d'escollir el número u, però l'acord no va reeixir perquè EUPV, l'any 2011, vol prioritzar la seua sigla per davant de conglomerats que en unes altres ocasions –l'Entesa i el Compromís– no els han satisfets del tot.

Primàries el dia 11. En vista de la negativa d'Esquerra Unida, els integrants de Més Algemesí van decidir que el cap de cartell serà un independent que tot-hom qui vulga podrà votar el dia 11 de desembre, quan es duren a terme unes primàries ben particulars. Fins el dia 4, aquell algemesinenc que combregue amb els eixos programàtics de la plataforma –sostenibilitat, valencianisme, transparència, progressisme, participació ciutadana, etc.– i vulga esdevenir-ne candidat, pot presentar-se a l'elecció interna. I l'11, els veïns –simpatitzants o no– que s'hagen inscrit al web de Més Algemesí per tenir-hi dret a vot, podran exercir-lo.

La composició de la resta de la candidatura no treu la son als representants de les dues formacions polítiques que la integren. Lorena Calatayud, secretària general del Bloc a Algemesí, assenyala que “no pensarem en quin ordre han d'anar els representants dels partits, sinó en allò que més interesse a la plataforma”, mentre Rafa Garés, d'ERPV, apunta que “trobarem la fórmula que més vots ens pugua aportar, que es tracta d'això”.

La sagnia de vots que el Bloc va patir el 2007 –va perdre'n un de cada dos– va afavorir Esquerra Unida, Esquerra Republicana i el Partit Socialdemòcrata, un projecte personal de José Ramón Maravilla –ara regidor–, que va copiar les sigles

PRATS, I CAMPS

D'esquerra a dreta, l'independent Josep Bermúdez, Rafa Garés (d'Esquerra Republicana) i Lorena Calatayud, secretària general municipal del Bloc.

de l'IPA, el partit que a les dues primeres eleccions municipals havia encapçalat el carismàtic progressista Joan Girbés, que no tenia res a veure amb ell. Al final, doncs, Maravilla governa amb el PP l'àrea de joventut, per bé que els conservadors tenen majoria absoluta. Des del 1991, que el Bloc tenia representació en un consistori que durant cinc legislatures havia governat el PSPV-PSOE.

Aquella desfeta ha permès que Enric Morera, secretari general nacional del Bloc i persona poc procliu als pactes amb ERPV, saludara aquesta entesa esporàdica. "Em va dir que li semblava molt bé, va valorar l'opinió del col·lectiu local. És clar que li agradaria que encap-

çalàrem nosaltres la llista, però és plenament conscient del bac en què vam caure el 2007 i s'alegra de veure'ns animats", explica Calatayud.

Quant a ERPV, Garés indica que "les seccions locals tenim bastant independència. Agustí Cerdà [president de la formació] sempre ens ha dit que som nosaltres, a l'àmbit municipal, que tenim més capacitat de decisió". "Ara bé –continua–, sabem que aquest és un nou model, encara no explotat, i que en cas que vaja bé pot ser exportable a unes altres poblacions i a l'àmbit nacional."

Josep Bermúdez, una de les persones que concorrerà a les primàries del dia 11, encara va més enllà: "Amb un PP que arrasa electoralment encara que faça coses que a qualsevol altre lloc la gent condemnaria, i amb un PSPV desorientat, és una via que cal explorar."

Tanmateix, és ben cert que quan només resten sis mesos per als comicis, tant el PP –en la figura de l'actual batlle, Vicent García Mont– com EUPV –en la del seu únic regidor, Pere Blanco–, ja han proclamat el candidat a l'alcaldia, cosa que

no passa en el cas de Més Algemesí i en el del PSPV-PSOE, que al seu torn es debat entre una cara jove –Marta Trenzano, mà dreta de Francesc Romeu– o una de més veterana –com ho seria la de Ciprià Xavier Teodoro, home proper a l'anterior alcalde, Emili Gregori.

Un 9%? L'exemple del Compromís pel País Valencià del 2007 –EUPV i Bloc, plegats, van sumar el 8,1%, lluny de l'11,1% que el 2003 havien obtingut separatament– és la memòria de Més Algemesí. En qualsevol cas, Bermúdez té clar que "millorarem el 7,6% que Bloc i ERPV van aconseguir el 2007". "És per això –remarca Garés– que volem que els independents tinguem prou pes, perquè es perceba que volem superar les sigles i obrir-nos a una altra gent". Calatayud, en canvi, pensa que "nosaltres [Bloc] sí que perdrem alguns votants del 2007".

La raó, no és cap secret per a ella: "Al Bloc, ens definim com un partit obert, que creu en el País Valencià per damunt de les ideologies polítiques; tenim un corrent minoritari de centre-dreta, però

Bloc i ERPV tenien clar que el cap de llista havia de ser una persona independent

malgrat tot hi predominen el progressisme i el sobiranisme”. “Pot ser que a alguns dels nostres electors els faça por de veure’ns coalitzats amb ERPV; haurem d’evitar-ho tant com puguem”, afegeix.

Rafa Garés, d’Esquerra, no té inconvenient a reconèixer que cal modular el discurs, fins al punt d’adreçar-se al “vot de centre” mitjançant el “biconceptualisme”, és a dir, una crida a “aquells que tenen una mentalitat més de centre en segons quins aspectes, i més d’esquerres en uns altres... És gent que de segur que comparteix el model de transparència, de participació ciutadana i de sostenibilitat que defensem”.

Exportació. Quan els demanem si Més Algemés és exportable a unes altres poblacions –a Cullera, per exemple, Bloc (5,07%) i ERPV (4,88%) no tenen cap regidor, tot i reunir un de cada deu vots–, Garés i Calatayud assenteixen. El primer respon de seguida que “és clar que sí”, i reconeix que companys d’unes altres seccions locals s’han interessat per com ho han fet.

Sobre la hipotètica conformació d’un bloc a l’estil de Nafarroa Bai a l’àmbit valencià, l’un i l’altra somriuen obertament, com si es tractara d’un somni que cobegen secretament. Garés efectua un símil en què “Catalunya és al País Basc allò que el País Valencià és a Navarra”, mentre Calatayud, directament, deixa anar un “sí, m’agradaria”. I no sols, perquè, tot i que el seu partit és soci de CiU, també se sincera i assegura sentir-se “més propera a ERC que no a Convergència, sobretot ara que ací treballem de bracet amb ells i que han desaparegut les rancúnies que podia haver-hi”.

La unió de forces nacionalistes al País Valencià encara és simplement això, una mera possibilitat de futur. Un mal resultat autonòmic de Compromís (Bloc-Iniciativa-Verds) el 22 de maig del 2011, però, podria aplanar el camí. “Si no entren a les Corts, hauríem de començar a parlar-ne l’endemà mateix, sobretot si a Algemés l’experiència resulta positiva”, explica Rafa Garés, que obre el ventall a Iniciativa del Poble Valencià. Lorena Calatayud, a continuació, torna a mostrar-se esperançada amb el possible País Valencià Sí: “Jo pense igual com Rafa”, i torna a somriure.

Victor Maceda

El PP travela a Formentera

El candidat de la dreta a les dues darreres eleccions a Formentera abandona la política i els progressistes recuperen l’esperança.

L’esquerra de les Balears ha rebut un enorme alè d’esperança de poder continuar al govern després de les eleccions del 22 de maig de l’any que ve. Formentera n’és la raó. Josep Mayans, candidat de l’Agrupació Independent Popular de l’illa (AIPF), de dreta i que s’alia al Parlament balear amb el PP, ha decidit de no tornar presentar-se a les eleccions. Les dues darreres conteses, 2003 i 2007, havia pogut capgirar el resultat favorable a l’esquerra del 1999 (vegeu el quadre d’evolució electoral de l’illa). Mayans, un home moderat, molt ben relacionat a l’illa, s’havia creat un bon cartell polític i era el candidat natural de la dreta a Formentera. Encara més: era la més sòlida esperança del PP de José Ramón Bauzá per a assolir la majoria absoluta. Ara tot és ple d’incògnites i, si més no, l’esquerra, que es trobava força deprimida, es mostra relativament optimista perquè veu factible d’endur-se el diputat clau de Formentera i, en conseqüència, evitar la majoria absoluta del PP.

Escó clau. Tal com ja hem dit a EL TEMPS en ocasions anteriors, l’únic diputat que tria la petita illa de Formentera sol tenir una importància decisiva a l’hora de donar i llevar la majoria absoluta del PP. La referència electoral a les Illes és sempre la mateixa: si el PP obté o no 30 escons sobre els 59 que té el Parlament.

L’estabilitat electoral és molt alta, a les Balears. A Menorca no hi hagut canvis durant les tres darreres eleccions. I res no fa pensar que n’hi pugui

haver l’any vinent. A Eivissa, esquerra i dreta empataren a sis escons als comicis al Parlament del 2007, i perquè hi hagi canvis s’hauria de produir alguna d’aquestes circumstàncies: que l’esquerra es barallàs i no anàs coalitzada a les eleccions, amb la qual cosa es debilitaria prou perquè el PP hi pogués obtenir un escó més; o que una de les dues candidatures guanyàs de més d’un 10% de vot a l’altra, cosa que pot ocórrer (de fet va passar el 2003) però que hores d’ara no pareix possible que pugui passar el 2011.

A Mallorca l’evolució electoral ha estat quasi estancada d’ençà del 1995. És a dir, que en quatre cites electorals (1995, 1999, 2003 i 2007) les variacions han estat mínimes, la distribució dreta-esquerra no s’ha mogut, i sempre ha quedat el PP a un sol escó dels disset de la majoria absoluta: l’illa tria 33 diputats al Parlament.

En vista d’aquest panorama tan estable, el qui s’emporti el diputat de Formentera té moltes possibilitats de governar. Va passar el 1995, quan el PP va obtenir majoria absoluta. El 1999, la COP (Coordinador d’Organitzacions Progressistes) assolí l’escó que deixava el PP sense majoria absoluta al Parlament: gràcies a això, i també que el Pacte Progressista d’Eivissa va vèncer la dreta a l’illa, va ser possible el pacte de progrés (1999-2003) que comportà la investidura de Francesc Antich com a president del Govern de les Illes Balears. L’any 2003 va passar ben a l’inrevés. L’Agrupació Independent Popular de Formentera va posar al capdavant Josep Mayans. Malgrat que l’esquerra tenia coll avall que continuaria governant, el fet és que havia comès un error d’importància estratègica cabdal: va girar-se d’esquena a Formentera durant tota la legislatura i, encara pitjor, algunes actuacions de la consellera de Medi Ambient, l’ecologista Margalida Rosselló, a l’illa aixecaren greus crítiques just abans de les eleccions. La relativa sorpresa va ser que Mayans aconseguís l’escó que donava la majoria absoluta al Parlament